

Βήματα στον κόσμο Επικοινωνώ

Βήματα στον κόσμο Επικοινωνώ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Άξονας Προτεραιότητας 1:	Αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση II. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών.
Μέτρο 1. 1:	Προγράμματα ένταξης παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα.
Ενέργεια 1. 1.1.:	Ένταξη παιδιών των ομάδων - στόχων: μουσουλμάνων, τσιγγάνων, παλιννοστούτων, αλλοδαπών, ομογενών στο σχολείο.
Κατηγορία πράξεων 1.2.1α:	Ένταξη των παιδιών παλιννοστούτων και αλλοδαπών στο σχολείο για την Α/θμια εκπαίδευση.
Πράξη:	Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΚΤ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ΥΠΕΠΘ Ειδική Γραμματεία Π.Ο.Δ.Ε. Ειδική Γραμματεία: Ισμήνη Κριάρη Διεύθυνση Γ΄ ΚΠΣ
Χρηματοδότηση:	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Επιτροπή Ερευνών Τμήμα Φ.Π.Ψ. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου Ιλίσια 15784 Τηλ.: 210-7277522 E-mail: information@keda.gr
Φορέας παρακολούθησης:	Καθ. Ιωάννης Κ.Καράκωστας
Φορέας υλοποίησης:	Καθ. Ιωάννης Κ.Καράκωστας
Επιστημονικός υπεύθυνος:	Καθ. Ιωάννης Κ.Καράκωστας
Επιστημονικός σχεδιασμός:	Αφροδίτη Βάσσου
Υπεύθυνη δράσης:	Αφροδίτη Βάσσου
Ομάδα συγγραφής:	Σοφία Αποστολοπούλου Αφροδίτη Βάσσου Χρυσουγή Γλένη Εύη Γεωργιάδου Ευάγγελος Μακρής Σοφία Παλιούρα Ιωάννης Ντελής-Σμυρίλιος
Εικονογράφηση:	Λιάνα Μερτζάνη
Γλωσσική και Φιλολογική Επιμέλεια:	Τζένη Πανταζή

1η έκδοση

Το βιβλίο δημιουργήθηκε στο ατελιέ MULTIMEDIA ΑΕ
Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

11

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Αθήνα 2007**

ενότητα

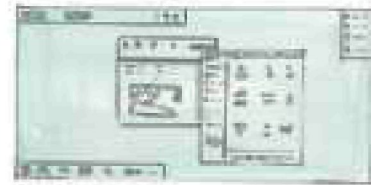
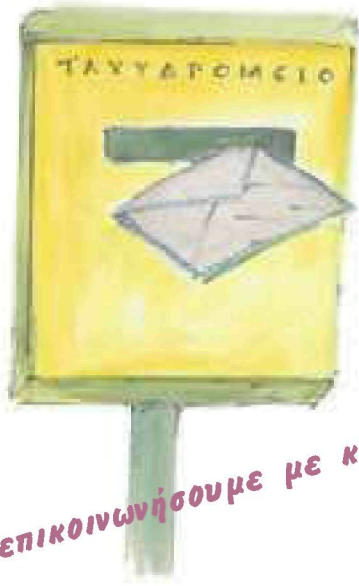

1.

Παρατηρούμε τις εικόνες, συζητάμε και απαντάμε:

σε κάποιον που είναι μακριά

για να επικοινωνήσουμε με κάποιον

για να ανακοινώσουμε κάτι

- σε ποιους γράφουμε ένα γράμμα;

για να ζητήσουμε κάτι

για να θέσουμε ένα ζήτημα

- πότε γράφουμε συνήθως ένα γράμμα;

με το ταχυδρομείο

- πώς ένα γράμμα καταφέρει να φτάσει στον προορισμό του;

για να αφηγηθούμε ένα γεγονός

σε κάποιον άγνωστο

σε κάποιον γνωστό

με το διαδίκτυο

2.

Παρατηρούμε τον παρακάτω φάκελο και συζητάμε.

γραμματόσημο

Αποστολέας (όνομα και επώνυμο)

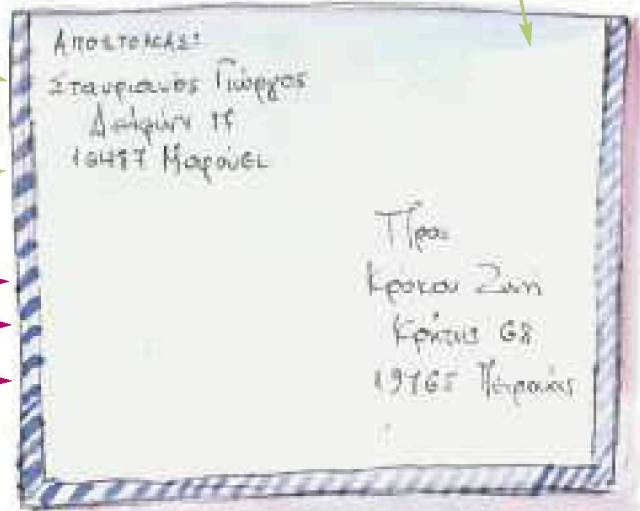
Διεύθυνση (οδός και αριθμός)

(ταχυδρομικός κώδικας και περιοχή)
(χώρα)

Παραλήπτης (όνομα και επώνυμο)

Διεύθυνση (οδός και αριθμός)

(ταχυδρομικός κώδικας και περιοχή)
(χώρα)

• Πότε χρησιμοποιούμε φάκελο;

• Ποια στοιχεία γράφουμε σε αυτόν; Με ποια σειρά;

• Είναι απαραίτητα; Γιατί;

• Τι άλλο πρέπει να βάλουμε στον φάκελο για να ταξιδέψει;

3. Διαβάζουμε τον τίτλο του κειμένου και συζητάμε.

Γ Ρ Α Φ Ο Υ Μ Ε Σ Τ Ο Ν Π Α Τ Ε Ρ Α

α) Ποιοι μπορεί να γράφουν το γράμμα;

β) Γιατί άραγε χρειάζεται να το γράψουν;

γ) Τι νομίζετε πως θέλουν να πουν;

ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Αγαπημένε μου πατέρα,

Το γράμμα σου μας γέμισε όλους χαρά. Τώρα καθισμένοι γύρω στο μεγάλο μας τραπέζι σου ετοιμάζει ο καθένας την απάντηση. Έτσι θα μάθεις από όλους νέα. Από ό,τι μας γράφεις, μεγάλη κούραση σε περιμένει, αφού θα επισκέπτεσαι συνέχεια τις διάφορες χώρες και θα λαβαίνεις μέρος στις συζητήσεις. Γι' αυτό μην έχεις καμιά έννοια για τα μαθήματά μας. Κάνουμε όλοι ό,τι μπορούμε για να προχωρούμε πάντα καλά. Τις πρώτες μέρες όλα ήταν δύσκολα. Είχε, όπως θα έλεγες, χαθεί η ισορροπία. Τώρα όμως βάλουμε μια καλή σειρά. Ο Μήτσος προσέχει τον Λάκη και η μητέρα κι εγώ τη Μίνα. Εγώ συνεργάζομαι πάντα καλά με τον Μήτσο. Καταλάβαμε όλοι πόσο άσχημο πράγμα είναι να διαταραχτεί η ισορροπία.

Μόλις έφυγες, πατέρα, άρχισαν τα μαθήματα και μας μίλησαν για το περιβάλλον. Πρώτα ο Διευθυντής σε όλους κι ύστερα ο δάσκαλος σε κάθε τάξη.

«Τούτη η χρονιά», μας είπαν «είναι αφιερωμένη στην "Προστασία του περιβάλλοντος". Θα πρέπει μικροί - μεγάλοι να βάλουμε τα δυνατά μας, για να σταματήσει η ρύπανση. Θέλουμε από σας να προτείνετε λύσεις, όπως εσείς το καταλαβαίνετε το πρόβλημα». Κάθε μέρα γίνονται την πρώτη ώρα ανακοινώσεις και συζητήσεις πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα.

Οι πρώτες μέρες του Γενάρη, όπως γίνεται συνήθως, ήταν ωραίες. Μας πήγαν λοιπόν εκδρομή στο δάσος του κοντινού λόφου. Ήταν υπέροχα! Μοσχοβολούσε ρετσίνα και φρέσκια γη! Αντί όμως να διαλυθούμε, όπως γίνεται πάντα, για να παίξουμε, συνεχίσαμε την πορεία μας φέρνοντας έναν γύρο τον λόφο. Όση όμως χαρά νιώσαμε στην αρχή, τόση λύπη και περισσότερη αισθανθήκαμε, όταν αντικρύσαμε στην πίσω πλευρά το σημείο που πέρυσι το φθινόπωρο είχε πιάσει φωτιά. Εκεί ο λόφος ήταν φαλακρός κι αξιολύπητος! Εδώ κι εκεί μισοκαμένα ξύλα, ανακατωμένα με καπνιές και στάχτες βρεγμένες. Μια μυρουδιά καμένου πλανιόταν παντού... Στην αρχή μείναμε άφωνοι βλέποντας τη διαφορά του πρώτου τοπίου με το δεύτερο. Σε λίγο η θλίψη μας μεταβλήθηκε σε οργή

κι όλοι φωνάζαμε:

– Γιατί; μα γιατί το έκαναν αυτό;

– Αν τους ξέραμε, θα τους πετροβολούσαμε...

– Πού θα παίζουμε τώρα; φώναζαν δυνατά τα μικρά.

– Βλέπετε τι κάνουν οι απερίσκεπτοι άνθρωποι που ανάβουν φωτιά στο δάσος; είπε ο Διευθυντής μας. Πού είναι τα όμορφα δέντρα; Ποιος θα καθαρίσει τον αέρα εδώ; Ποιος θα κρατήσει τα νερά της βροχής; Η αγανάκτησή μας είναι δίκαιη, αλλά δεν φέρνει αποτέλεσμα αν μείνει μονάχα αγανάκτηση. Χρειάζεται να διορθώσουμε τη ζημιά που έγινε και, το σπουδαιότερο, να προλαβαίνουμε τη ζημιά που γίνεται σε βάρος της Φύσης και που πάντα έχει αντίκτυπο σε μας τους ανθρώπους.

– Να το ξαναφυτέψουμε, να το ξαναφυτέψουμε, φωνάξαμε τότε όλοι.

Από την άλλη μέρα αρχίσαμε συζητήσεις και τώρα δημιουργούμε Ομάδες Προστασίας Περιβάλλοντος. Βλέπεις, καλέ μου πατέρα, ότι κι εμείς αρχίσαμε κάτι να κάνουμε. Όταν θα λειώσουν τα χιόνια, θα έχω περισσότερα να σου γράψω.

Σε φιλώ
Γιάννης

«Το μυστικό του πατέρα»

Αυγή Παπάκου

1980, Εκδόσεις Ρέκος

σ. 31-33

4.

Διαβάζουμε τις παρακάτω λέξεις του κειμένου και τις γράφουμε στις εικόνες με τις οποίες ταιριάζουν.

ισορροπία

αφιερωμένη

ρύπανση

ανακοίνωση

ρετσίνι

αξιολύπητος

αγανάκτηση

προτείνω

5. Συζητάμε και απαντάμε στις ερωτήσεις.

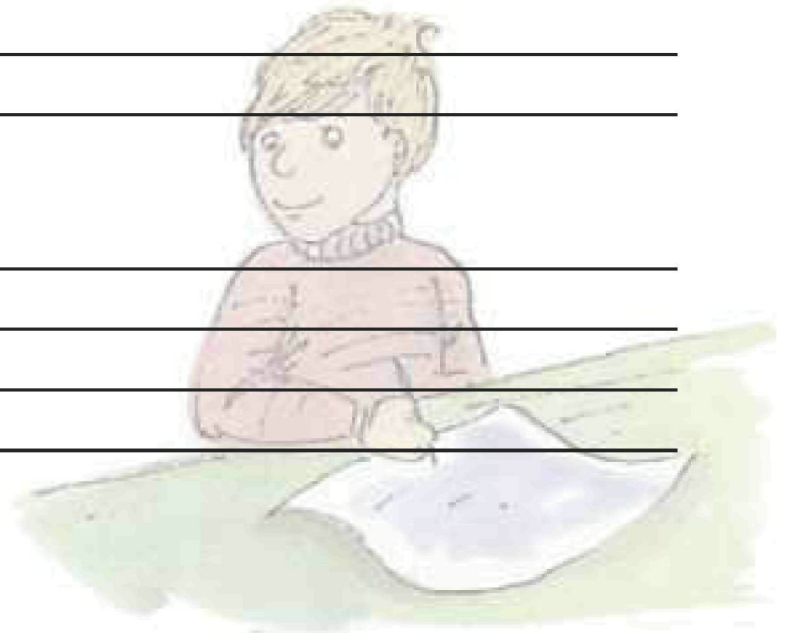
- Πώς ήταν οι πρώτες μέρες του σχολείου για τα παιδιά; Πώς εκφράζεται στο κείμενο;

- Τι είπε ο διευθυντής του σχολείου για τη φετινή χρονιά;

- Γιατί ο λόφος ήταν αξιολύπητος;

- Γιατί η αγανάκτηση δεν είναι αρκετή; Τι άλλο πρέπει να γίνει;

- Ποια λύση βρέθηκε;

6. Βάζουμε τις παρακάτω λέξεις στις προτάσεις με τις οποίες ταιριάζουν.

ισορροπία, αφιερωμένη, ρύπανση, ανακοίνωση, ρετσίνι, αξιολύπητος, αγανάκτηση, προτείνω

- Η σημερινή ομιλία είναι στο αξιομνημόνευτο έργο του Κωστή Παλαμά.
- Αναμένεται η των νέων οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης.
- Οι ακροβάτες πρέπει να διατηρούν την τους.
- Του έχουν τύχει τόσα βάσανα και δυστυχίες που είναι
- Μη μου να παίξουμε, έχω πολύ διάβασμα.
- Ναυάγησε ένα καράβι που μετέφερε πετρέλαιο, έξω από την Κρήτη, και προκάλεσε στη θαλάσσια περιοχή.
- Το βγαίνει από τα πεύκα.
- Τα επεισόδια στο γήπεδο προκάλεσαν στους φιλάθλους.

7. Διαβάζουμε προσεκτικά το γράμμα και συμπληρώνουμε.

- Το γράμμα απευθύνεται
- Στο γράμμα γράφουν εκτός από τον Γιάννη, ο , ο , η και η
- Με το γράμμα αυτό απαντούν
- Ο Γιάννης γράφει πόσο άσχημο πράγμα είναι να
- Η φετινή σχολική χρονιά θα είναι αφιερωμένη στην
- Τις πρώτες μέρες του Γενάρη πήγαν
- Ήταν υπέροχα γιατί μοσχοβολούσε
- Ένωσαν λύπη γιατί
- Ο διευθυντής είπε ότι χρειάζεται να τη ζημιά και το σπουδαιότερο να τη ζημιά σε βάρος της Φύσης.
- Ο Γιάννης θα γράψει περισσότερα

8. Διαβάζουμε προσεκτικά τις παρακάτω προτάσεις και συζητάμε τη θέση των υπογραμμισμένων λέξεων, των κλητικών προσφωνήσεων δηλαδή, στις προτάσεις.

-Αγαπημένε μου πατέρα, σου γράφω ένα ακόμα γράμμα.

-Κώστα, φέρε μου λίγο νερό.

-Πρόσεξε, Μαρία, αυτά που θα σου πω.

-Κύριε πρόεδρε, ο μάρτυρας ψεύδεται.

-Να σου πω, αγαπητέ μου, αυτό που σκέφτηκα.

> *Πότε χρησιμοποιούμε κλητικές προσφωνήσεις;*

> *Γιατί άραγε χρειάζονται τα κόμματα;*

9. Γράφουμε τις κλητικές προσφωνήσεις της παρένθεσης στον παρακάτω διάλογο.

καλέ μου κύριε, κοριτσάκι μου,
ευγενικό μου κύριε, κορούλα μου,
μικρούλα μου, αγαπημένο μου παιδί

«Το κοριτσάκι με τα σπέρτα»

- , τι κάνεις εκεί έξω στο κρύο;
- , προσπαθώ να πουλήσω αυτά τα σπέρτα για να ζήσω.
- Πού είναι οι γονείς σου,, δεν έχεις κάποιον να σε φροντίσει;
- Δεν έχω κανέναν,, η μητερούλα μου είναι στον ουρανό. Με κοιτάει από κει πάνω και πολλές φορές μου λέει, «....., κάνε κουράγιο. Η σκέψη μου θα είναι πάντα μαζί σου. Μη φοβάσαι τίποτα,».

10. Α) Συζητάμε τη διαφορά των λέξεων πολύ-πολλή στις παρακάτω προτάσεις.

Σήμερα είναι **πολύ** ζεστή μέρα.

Σήμερα κάνει **πολλή** ζέστη.

Βάλε μου **πολλή** ζάχαρη στο γάλα.

Πίνω το γάλα μου **πολύ** γλυκό.

Ξεπερνάμε τα εμπόδια της ζωής με **πολύ** κόπο και πολλή χαρά.

Β) Παρατηρούμε την ορθογραφία του επιθέτου **πολύς** - **πολλή** - **πολύ** στα παρακάτω ζεύγη προτάσεων.

Ο **πολύς** θόρυβος βλάπτει την ακοή.

Οι **πολλοί** άνθρωποι φωνάζουν.

Η **πολλή** ζέστη δεν είναι ευχάριστη.

Οι **πολλές** δουλειές κουράζουν.

Το **πολύ** φαγητό παχαίνει.

Τα **πολλά** παγωτά αρέσουν στα παιδιά.

Γ) Τώρα συμπληρώνουμε τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς** ή το επίρρημα **πολύ** στο παρακάτω κείμενο.

Χτες το απόγευμα έγινε ένα σοβαρό ατύχημα. Ένα μικρό μπλε αυτοκίνητο, που έτρεχε γρήγορα, έπεσε με ταχύτητα πάνω σε ένα άλλο. Ο οδηγός ήταν κουρασμένος από τις δουλειές που είχε κάνει όλη τη μέρα. Από τις έννοιες και υποχρεώσεις έκανε λάθη στην οδήγηση και γι' αυτό τράκαρε. Αμέσως μαζεύτηκε κόσμος και έγινε φασαρία. Ο οδηγός του άλλου αυτοκινήτου έριξε βρισιές και φώναζε. Ήταν νευριασμένος και παραλίγο να του έριχνε και ξύλο.

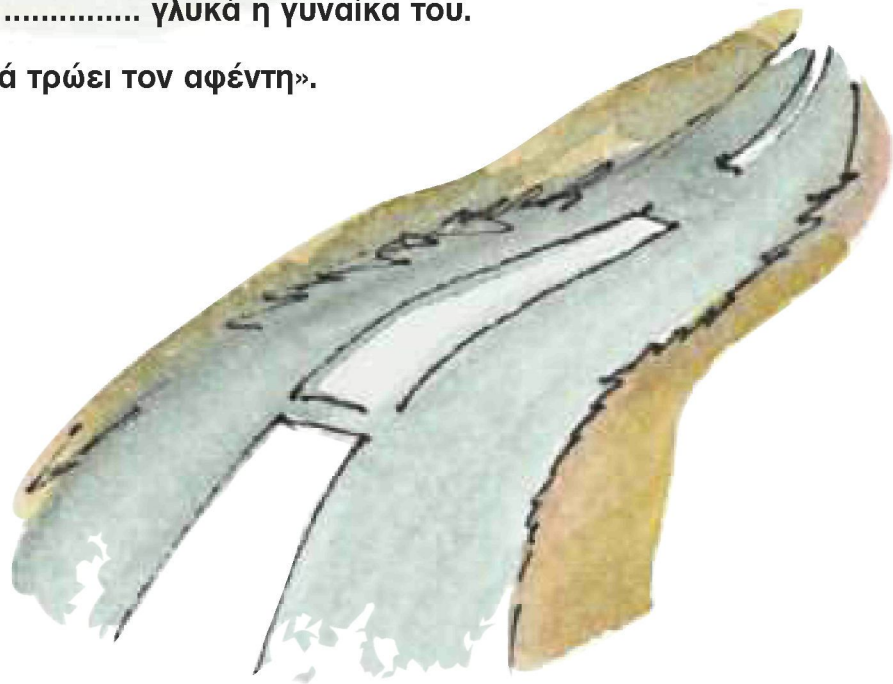
Τέλος, γύρισε εξαντλημένος στο σπίτι του, ξεχνώντας ότι γιόρταζε.

Για ώρα όλοι του εύχονταν χρόνια

Αυτός όμως δεν μπορούσε να χαρεί....., γιατί ήξερε ότι είχε λογαριασμούς και χρέη να πληρώσει.

«Έτσι είναι», του είπε γλυκά η γυναίκα του.

«Η δουλειά τρώει τον αφέντη».

11. Παρατηρούμε και συζητάμε πώς γράφουμε ένα φιλικό γράμμα.

Τόπος, ημερομηνία

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2004

Προσφώνηση

Αγαπημένε/η μου φίλε/η
Αγαπημένοι/ες μου φίλοι/ες

Πώς τα πας; Τι κάνεις; Πώς περνάς; Ελπίζω να είσαι καλά.
Έλαβα το γράμμα σου και χάρηκα που είσαι καλά.

Κύριο θέμα

Χτες το βράδυ, ήρθε ο ξάδερφός μου, ο Πέτρος, από τη Ρωσία και ...
.....

Κλείσιμο γράμματος

Θα σε αφήσω τώρα. Περιμένω (με αγωνία/ με ανυπομονησία) τα νέα σου.

Χαιρετισμός

Σε φιλώ, πολλά φιλιά, με πολλή αγάπη
Πέτρος

Υστερόγραφο (Υ.Γ)

Α! Ξέχασα να σου πω.....

12. Συζητάμε στις ομάδες μας και απαντάμε στις παρακάτω ερωτήσεις. Ανταλλάσσουμε τις απόψεις μας με των άλλων ομάδων.

- Σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούμε την έκφραση «διατάραξη της ισορροπίας»;

.....

.....

.....

.....

- Πώς νομίζεις πως κάθε μέλος της οικογένειας μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία της;

.....

.....

.....

.....

- Γιατί άραγε το περιβάλλον όπου ζούμε χρειάζεται προστασία;

.....

.....

.....

.....

- Για ποιες μεγάλες πυρκαγιές έχετε ακούσει τα τελευταία χρόνια;

.....

.....

.....

.....

- Γιατί λέγεται ότι στο μέλλον οι πόλεμοι θα γίνονται για το νερό; Τι πιστεύεις;

.....

.....

.....

.....

13.

Διαβάζουμε το γράμμα που έγραψε η Άννα στη φίλη της, Καλυψώ, την Πέμπτη 15 Ιανουαρίου του 1987 στην Αθήνα και συμπληρώνουμε τον αποστολέα, την ημερομηνία, το υστερόγραφο (Υ.Γ.) και τον παραλήπτη στη σωστή θέση.

Αθήνα,.....

Αγαπημένη μου.....,

Αύριο θα υποβάλω αίτηση για ένα τηλέφωνο ακόμα. Δεν υπάρχει άλλη λύση, για να μπορώ να τηλεφωνώ κι εγώ πού και πού. Τέλειωσαν οι γιορτές και οι διακοπές, γύρισαν οι φίλοι, άρχισε ξανά το σχολείο και μαζί ξανάρχισαν και τα ωριαία τηλεφωνήματα. Προσπαθώ να πείσω και τους δυο λεβέντες μας ότι το τηλέφωνο είναι για να λένε δυο λόγια μόνο και όχι για να λύνουν τα προβλήματα της αριθμητικής, να βρίσκουν τις γραμματικές ασκήσεις, να λένε πώς τα πέρασαν το πρωί και να διηγούνται ο ένας τι βιβλίο διάβασε και ο άλλος τι έκανε ο Αστερίξ με τη χύτρα και τους Ρωμαίους. Δε βαριέσαι! Εγώ το λέω και εγώ το ακούω. Δε θέλω, βλέπεις, να βάλω και τις φωνές.

Τηλεφώνησέ μου τα νέα σας.

Σε φιλώ

.....

..... Μην προσπαθήσεις να με πάρεις άλλη φορά ξημερώματα, ούτε τότε θα βρεις ελεύθερη τη γραμμή. Αν δεν κοιμάσαι νωρίς, πάρε με τα μεσάνυχτα.

«Σπίτι για πέντε»

Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

1987, Εκδόσεις Πατάκη

σ. 93-94

14.

Συζητάμε και γράφουμε δύο διαλόγους, έναν ανάμεσα στα παιδιά και έναν ανάμεσα στη μητέρα και τα παιδιά από το γράμμα της προηγούμενης άσκησης.
Μοιραζόμαστε τους ρόλους και παρουσιάζουμε τους διαλόγους στην τάξη.

Παιδιά

Blank lined area for writing the dialogue between children.

Μαμά-Παιδιά

Blank lined area for writing the dialogue between mother and children.

15. Τα βαγόνια του παρακάτω τρένου περιέχουν χαρακτηριστικές φράσεις από το γράμμα. Έχουν μπερδευτεί όμως! Βάζουμε τα βαγόνια του τρένου στη σωστή σειρά.

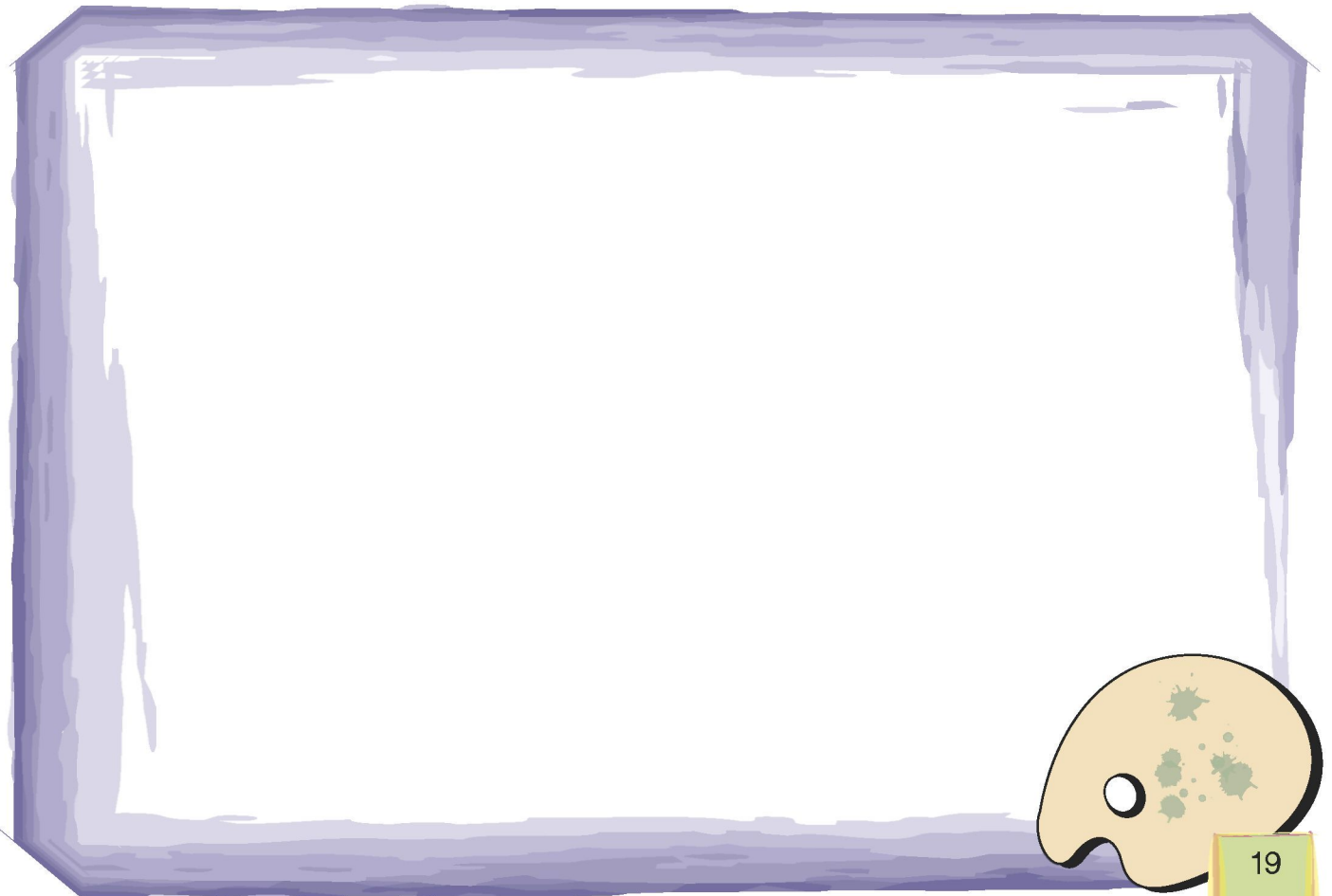
16. Διαλέγουμε μια από τις παρακάτω ερωτήσεις, γράφουμε την πιο πιθανή απάντηση και τη ζωγραφίζουμε.

Α) Τι δουλειά φαντάζεστε ότι έκανε ο πατέρας;

Β) Ποιες μπορεί να είναι οι ηλικίες των παιδιών;

Γ) Ποιοι νομίζετε πως έβαλαν φωτιά στο δάσος;

Δ) Πώς είναι δυνατόν να γίνει το δάσος όπως ήταν πριν;

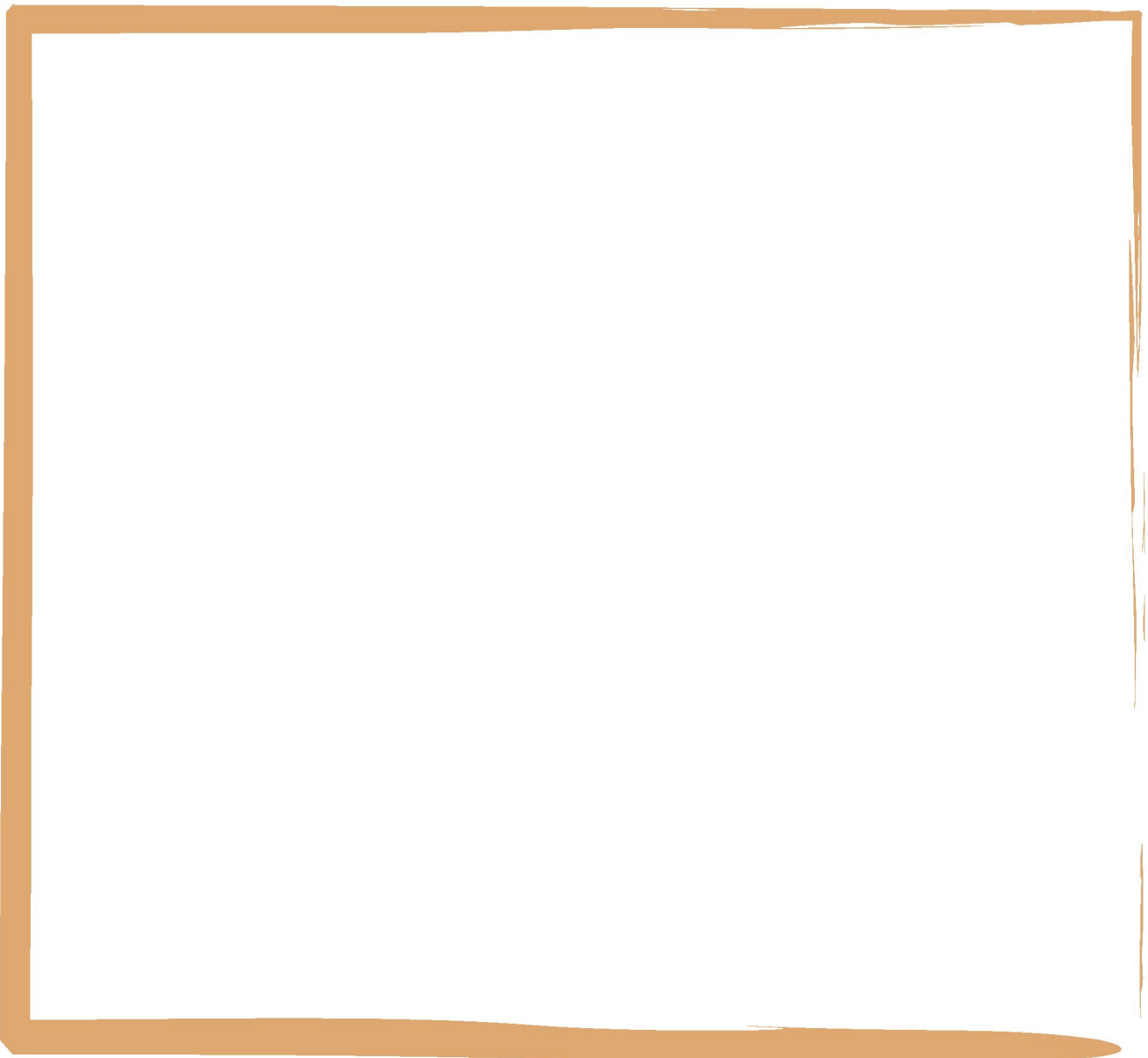

17.

Διαβάζουμε την παράγραφο του κειμένου και ζωγραφίζουμε την εικόνα που περιγράφει.

Εκεί ο λόφος ήταν φαλακρός κι αξιολύπητος! Εδώ κι εκεί μισοκαμένα ξύλα, ανακατωμένα με καπνιές και στάχτες βρεγμένες. Μια μυρουδιά καμένου πλανιόταν παντού...

18. Τα παιδιά, όταν αντίκρισαν το καμένο δάσος, ένιωσαν στην αρχή απορία, μετά θυμό και τέλος αγανάκτηση. Εάν κι εσείς αντικρίζατε το καμένο δάσος, πώς θα αισθανόσασταν;

-
- Γιατί; μα γιατί το έκαναν αυτό;
 - Αν τους ξέραμε, θα τους πετροβολούσαμε...
 - Πού θα παίζουμε τώρα; φώναζαν δυνατά τα μικρά.

Η αγανάκτησή μας είναι δίκαιη, αλλά δεν φέρνει αποτέλεσμα αν μείνει μονάχα αγανάκτηση.

19.

Ακούμε προσεκτικά και συμπληρώνουμε τις λέξεις που λείπουν στο παρακάτω γράμμα.

Ευγενικέ κύριε _____ ,

Ελπίζω να ευχαριστηθήκατε με τους _____ βαθμούς που πήρα στο σχολείο. Ζητώ τη γνώμη σας. Υπάρχουν αυτοί που λένε πως η κυρία Μπεφάνα είναι η _____ σας, σας παρακαλώ μην το πάρετε σαν προσβολή, γιατί δεν είναι, αντίθετα, είναι κομπλιμέντο! Εγώ δεν σας γνωρίζω _____ , αλλά σας βλέπω σε όλες τις _____ στην τηλεόραση. Ξέρω πως όλοι αυτοί οι Αϊ-Βασίληδες που κυκλοφορούν δεν είναι οι πραγματικοί, γιατί ο _____ δεν παρουσιάζεται στα παιδιά.

Θα ήθελα _____ έναν σκύλο, γιατί δεν έχω φίλους και είμαι πάντα μόνος στο σπίτι, οι μοναδικοί _____ που έχω είναι οι κούκλοι. Αλλά ένα σκυλάκι μικρό, γιατί, αν είναι _____, οι γονείς μου δεν θα μ' αφήσουν να το κρατήσω.

Μια _____ από ένα παιδάκι οχτώ χρονών και _____ που σας στέλνει τις καλύτερες ευχές.

Τομάζο-Ματσεράτα
«Άγιο Βασίλη δεν είσαι εντάξει»
1997, Εκδόσεις Γνώση
σ.43.

Τώρα απαντάμε γραπτά τις ερωτήσεις.

- Σε ποιον απευθύνεται το γράμμα;

- Ποιος το γράφει;

- Ποια μπορεί να είναι μια πιθανή ημερομηνία στην οποία γράφτηκε το γράμμα;

20.

Παρακάτω ακολουθεί ένα επίσημο γράμμα. Το διαβάζουμε προσεκτικά και παρατηρούμε τη γλώσσα και το ύφος του.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2006

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Είμαι δημότης του Πειραιά, γέννημα θρέμμα. Όλη μου τη ζωή κατοικώ στο Μικρολίμανο και καταλαβαίνετε πόσο αγαπώ τον τόπο μου. Έτσι νιώθω υποχρεωμένος να σας ενημερώσω για ένα σοβαρό πρόβλημα και να ζητήσω την άμεση παρέμβασή σας.

Κάθε πρωί που ξεκινώ για τη δουλειά μου, βρίσκομαι αντιμέτωπος με τη βρομιά και τη δυσωδία. Τα σκουπίδια στοιβάζονται στους δρόμους δημιουργώντας εστίες μόλυνσης και μετάδοσης μικροβίων. Λάβετε υπόψη σας τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν τα μικρά παιδιά, που υποχρεώνονται πολλές φορές να πηδούν πάνω από τους σωρούς των σκουπιδιών, για να πάνε στο σχολείο.

Σας ζητώ να πάρετε μέτρα επείγοντως, για να γίνει η ζωή μας ανθρώπινη και κυρίως πιο υγιεινή.

Με τιμή
Αθανάσιος Τσούκας

21. Τώρα, συζητάμε στην ομάδα μας, με βάση το γράμμα της προηγούμενης άσκησης, τις παρακάτω ερωτήσεις.

Α) Για ποιο λόγο γράφτηκε το γράμμα; Πιστεύεις πως είναι σημαντικός;

Β) Ποιες νομίζεις πως είναι οι αιτίες που δημιούργησαν το πρόβλημα;

Γ) Πότε γράφτηκε το γράμμα; Από ποιον;

Δ) Σε ποιον απευθύνεται; Είναι ο κατάλληλος άνθρωπος;

Ε) Τι γλώσσα και τι ύφος χρησιμοποιεί ο συντάκτης του γράμματος;

ΣΤ) Μπορείς να προτείνεις λύσεις στο πρόβλημα;

22.

Παρατηρούμε και μαθαίνουμε πώς γράφουμε ένα επίσημο γράμμα.

Τόπος, ημερομηνία

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2003

Προσφώνηση

Αξιότιμε/ Ευγενικέ/ Σεβαστέ/ Σεβαστοί κλπ.

Παρουσίαση θέματος

*Θα ήθελα να σας ενημερώσω/
Πήρα το θάρρος να σας γράψω/
Είμαι στην ευχάριστη θέση να σας.../
Έχω την τιμή να...*

Κύριο Θέμα

*Το θέμα μου είναι
Το πρόβλημά μου
Η ιδέα να*

Κλείσιμο γράμματος

*Κλείνοντας, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω/
Σας ευχαριστώ/
Ελπίζω να λάβετε υπόψη σας την πρότασή
μου*

Χαιρετισμός

*Με τιμή
Αθανάσιος Τσούκας*

23.

Συγκρίνουμε τα δύο διαφορετικά γράμματα ως προς τη δομή τους και ανακαλύπτουμε τις ομοιότητες και τις διαφορές τους.

Οι λόγοι για τους οποίους γράφουμε ένα φιλικό και ένα επίσημο γράμμα είναι οι ίδιοι;

A set of four horizontal lines for writing, enclosed in a decorative frame with a purple and yellow border and rounded ends.

Έχουν τόπο και ημερομηνία;

A set of four horizontal lines for writing, enclosed in a decorative frame with a purple and yellow border and rounded ends.

Έχουν προσφώνηση;

Χρησιμοποιούν τις ίδιες λέξεις στην προσφώνηση;

Σε ποιο γράμμα είναι πιο φιλικές οι προσφωνήσεις;

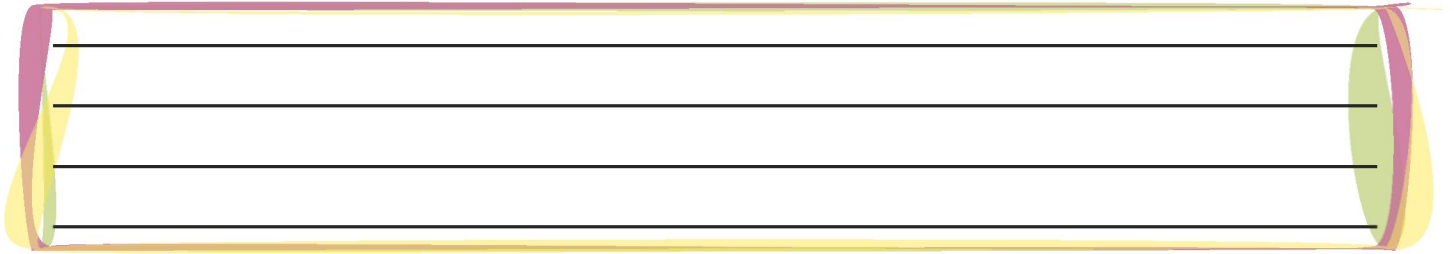
A set of four horizontal lines for writing, enclosed in a decorative frame with a purple and yellow border and rounded ends.

Ποια είναι τα θέματα που αναφέρονται στο κύριο θέμα;

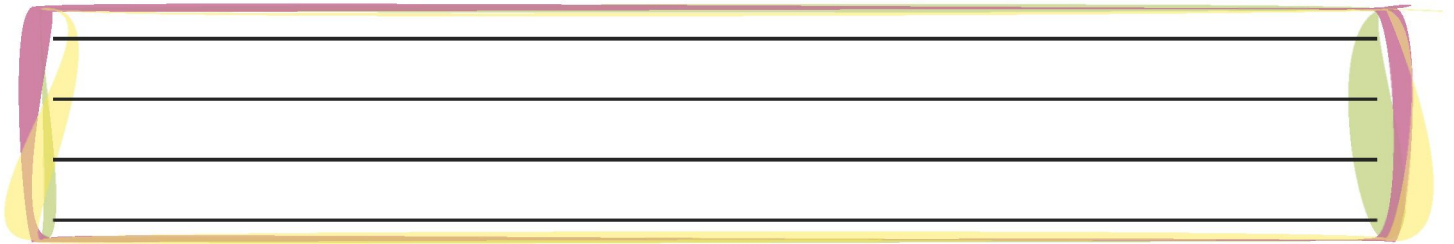
Είναι τα ίδια;

A set of four horizontal lines for writing, enclosed in a decorative frame with a purple and yellow border and rounded ends.

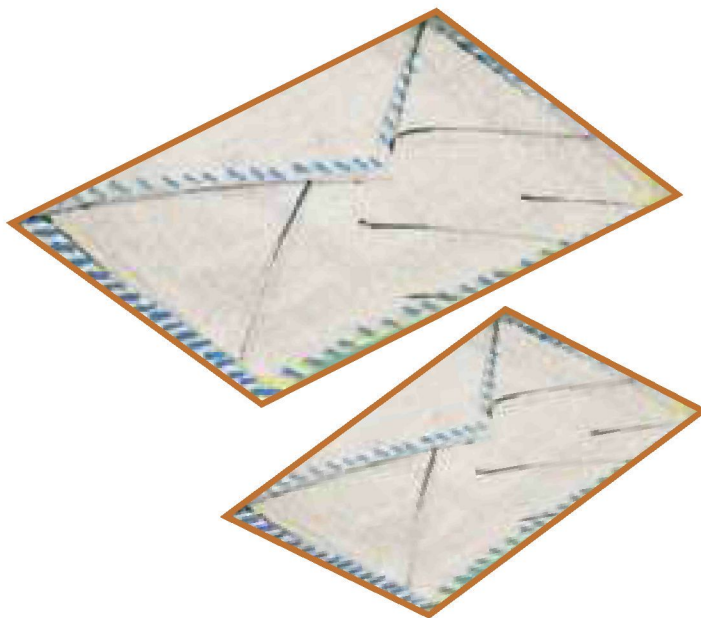
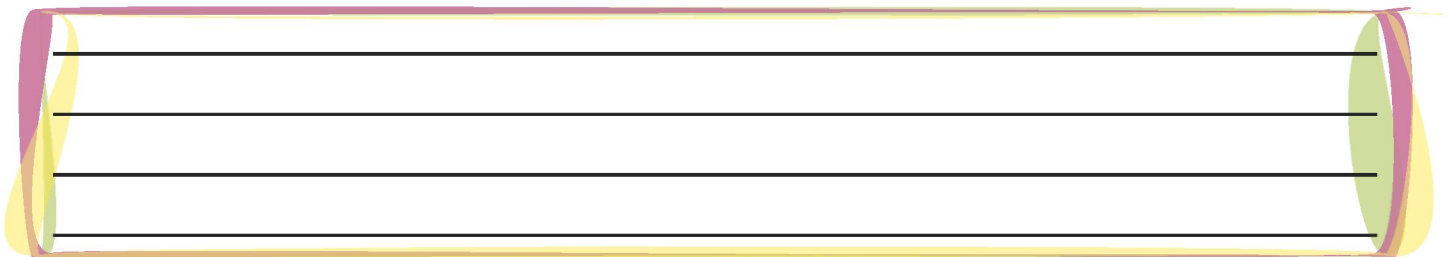
Σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούμε τον πληθυντικό ευγένειας;

Έχουμε κλείσιμο γράμματος και στα δύο γράμματα;
Χρησιμοποιούμε τις ίδιες λέξεις;

Τι κοινό έχουν και τα δύο γράμματα στο τέλος;

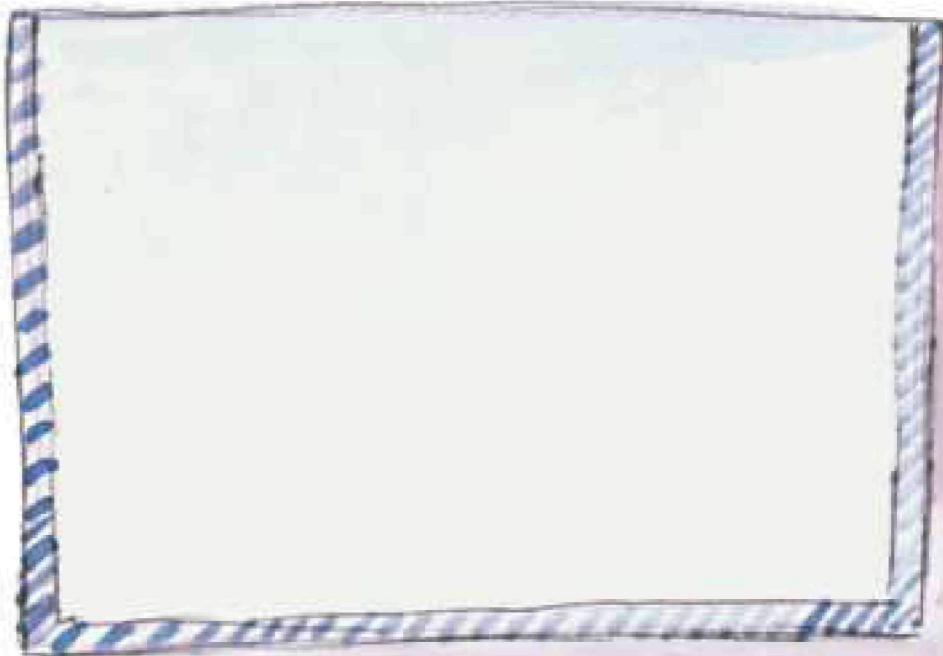
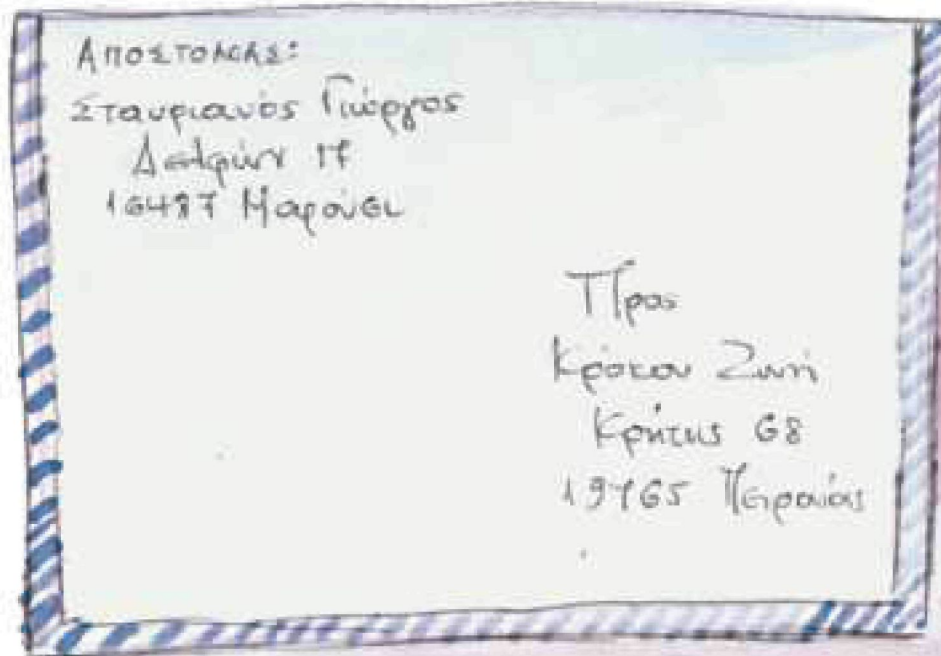
24. Ο/ Η καλύτερός/ η μας φίλος/ η μετακόμισε σε άλλη πόλη.
Του/Της γράφουμε ένα γράμμα, για να μάθουμε τα νέα του/της
και για να του/της εκφράσουμε τα συναισθήματά μας.

Δεν ξεχνάμε να γράφουμε

**την ημερομηνία,
την προσφώνηση,
το κύριο θέμα,
το κλείσιμο γράμματος,
τον χαιρετισμό στο τέλος του γράμματος και
βέβαια το όνομά μας.**

25. Για να είναι δυνατή η αποστολή του γράμματος της προηγούμενης άσκησης, πρέπει να γράψουμε πάνω στον φάκελο την ακριβή διεύθυνση του αποστολέα, δηλαδή τη δική μας, και του παραλήπτη, δηλαδή του/ της φίλου/ φίλης μας (Περικλέους 61, Τρίπολη, Αρκαδία, Τ.Κ. 45692).

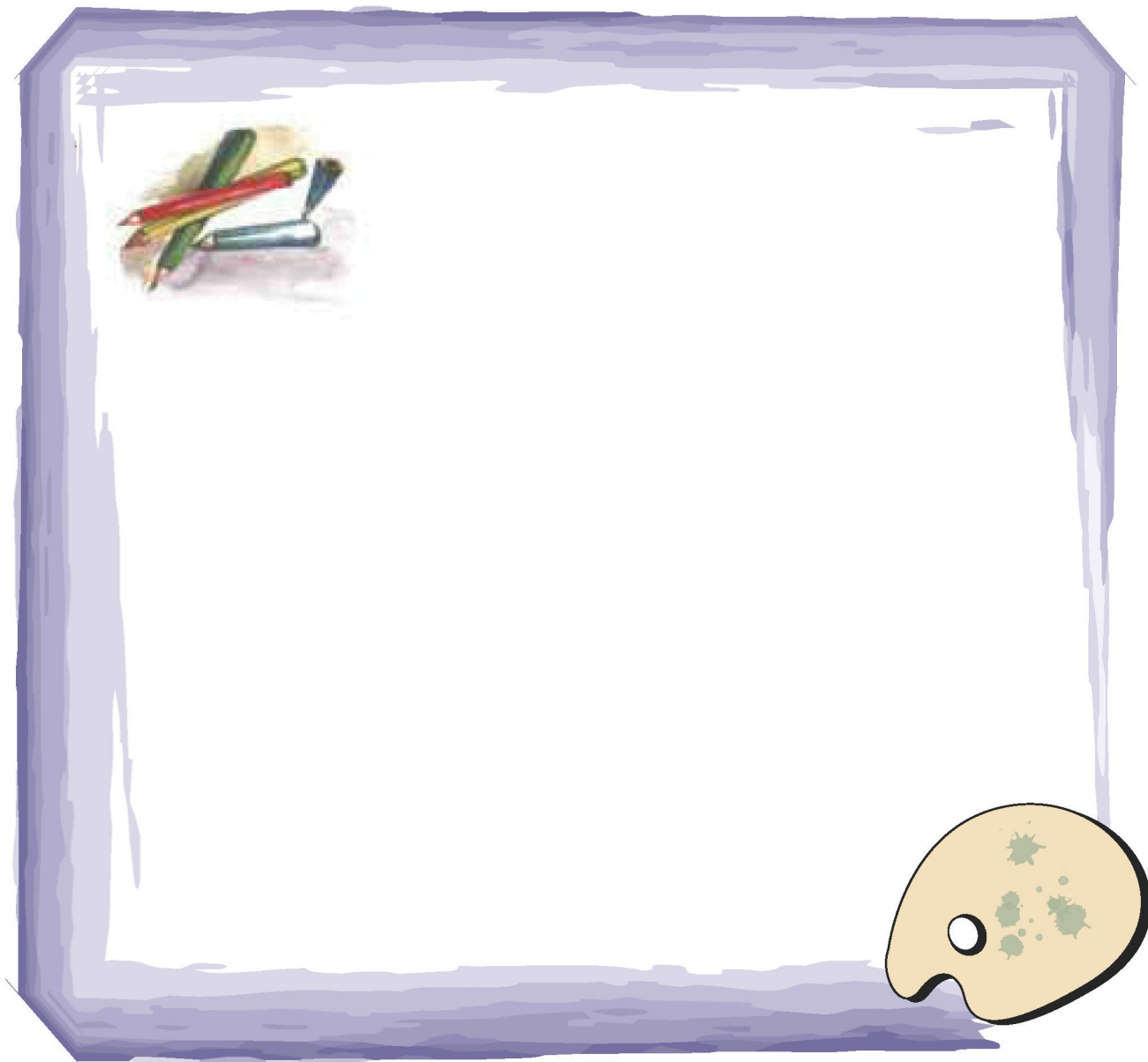
26.

Γράφουμε με την ομάδα μας ένα γράμμα στο οποίο περιγράφουμε ένα πρόσωπο της μυθολογίας (εξωτερικά χαρακτηριστικά, ντύσιμο, στοιχεία του χαρακτήρα του, γεγονότα που σχετίζονται με αυτό). Στέλνουμε τα γράμματα η μία ομάδα στην άλλη και καθεμιά προσπαθεί να ανακαλύψει το πρόσωπο που κρύβεται στο γράμμα.

27. Κάθε ομάδα εμπνέεται από το πρόσωπο της μυθολογίας που ανακάλυψε και ζωγραφίζει κάτι σχετικό. Παρουσιάζουμε τη ζωγραφιά μας στην υπόλοιπη τάξη και εκφράζουμε τις επιλογές μας ως προς το θέμα που ζωγραφίσαμε.

28.

Κάθε ομάδα θυμάται ένα χαρακτηριστικό περιστατικό που συνέβη στην τάξη, το περιγράφει σε ένα γράμμα και το στέλνει στον δάσκαλο της τάξης.

29. Γράφουμε και παρουσιάζουμε ένα «τρελό γράμμα».

- α) Γράφουμε σε ένα χαρτάκι μια πρόταση που θέλουμε να υπάρχει στο γράμμα.
- β) Μαζεύουμε όλα τα χαρτάκια και τα ανακατεύουμε.
- γ) Τα επιλέγουμε τυχαία, ενώνουμε τις προτάσεις και δημιουργούμε όλοι μαζί ένα «τρελό γράμμα».
- δ) Μετά αποφασίζουμε όλοι μαζί σε ποιον θα το στείλουμε.

30.

Παρατηρούμε προσεκτικά την εικόνα. Καταλαβαίνουμε το νόημά της και γράφουμε ένα γράμμα που να σχετίζεται με αυτή. Μετά, κάθε ομάδα παρουσιάζει το γράμμα που έγραψε. Συζητάμε για τις ομοιότητες και τις διαφορές των γραμμάτων.

Blank writing area with horizontal lines for text.

31.

Ο Κώστας και η Ελένη μπέρδεψαν τα γράμματα που έγραφαν. Τους βοηθάμε να τα ξεχωρίσουν και να τα ξαναγράψουν. Συμπληρώνουμε τις ημερομηνίες που θέλουμε.

Αγαπημένη μου Μαρία,

Σου γράφω αυτό το γράμμα, γιατί μου έχεις λείψει πολύ και περιμένω να έρθεις στην Ελλάδα, ελπίζω για το Πάσχα ή το καλοκαίρι. Η Σπυριδούλα τι κάνει; Εσύ πώς τα πας με το κρύο της Γερμανίας; Θέλω να μάθω τα πάντα για τη ζωή σου εκεί.

Είμαστε μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του 5ου Δημοτικού σχολείου Γλυφάδας. Χρειαζόμαστε υπολογιστές στο σχολείο και δεν υπάρχει ούτε ένας. Όλες μας οι προσπάθειες να αποκτήσουμε στέφθηκαν από αποτυχία.

Εδώ τα ίδια όπως τα ξέρεις. Το καινούριο είναι ότι έχω καινούρια δασκάλα. Κανένα παιδί δεν τη συμπαθεί. Βέβαια, καλά τα πάω στα μαθήματα. Το κατάλαβα από τους βαθμούς που πήρα στο τρίμηνο. Υπάρχουν βέβαια καλύτεροι μαθητές από μένα.

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ Παιδείας,

Πολύ θα ήθελα να ήσουν στην Ελλάδα. Θα πηγαίναμε μαζί σχολείο. Σήμερα έφτιαξα μια όμορφη ζωγραφιά και την έφτιαξα για σένα.

Με εκτίμηση

Οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης

Καταλαβαίνετε πόσο σημαντικό είναι για μας και λάβετε υπόψη σας ότι πραγματικά είμαστε από τα ελάχιστα σχολεία της Αττικής που δεν έχουμε υπολογιστές. Υπολογίζουμε στην κατανόησή σας.

Περιμένω νέα σου.

Με πολλά φιλήματα

Ελένη

32.

Στο επίσημο γράμμα που ακολουθεί υπάρχουν κάποιες λέξεις που είναι γραμμένες με μάλλον φιλικό τρόπο. Τις βρίσκουμε, τις υπογραμμίζουμε και ξαναγράφουμε το γράμμα αντικαθιστώντας τες με άλλες που να ταιριάζουν περισσότερο.

Αθήνα, 20/4/1993

Αγαπημένε μου κύριε εκδότη
του Περιοδικού Κόσμος,

Αισθάνομαι υποχρεωμένος να σας εκφράσω τη δυσαρέσκειά μου για τον τρόπο παρουσίασης ενός γράμματος στο τεύχος Μαρτίου του περιοδικού σας.

Είμαι φανατικός αναγνώστης του περιοδικού σου και δεν έχω χάσει ούτε ένα τεύχος από τότε που βγήκε στην κυκλοφορία. Είμαι απόλυτα ικανοποιημένος με την επιλογή της ύλης και την παρουσίαση των θεμάτων.

Στο τελευταίο τεύχος όμως, με μεγάλη λύπη μου, παρατήρησα μια αστοχία εκ μέρους του περιοδικού. Συμπεριλάβατε στη στήλη της επικοινωνίας με τους αναγνώστες, ένα γράμμα ιδιαίτερα επιθετικό, υβριστικό θα έλεγα. Αυτό που θεωρώ απαράδεκτο, και θα συμφωνήσουν πολλοί, πιστεύω, είναι η ανωνυμία του. Ένα τέτοιο κείμενο, που θίγει υπολήψεις, δεν είναι δυνατόν να μη φέρει την υπογραφή του συντάκτη του.

Εφιστώ, λοιπόν, την προσοχή στο περιοδικό σας και σε σένα τον ίδιο, που εκτιμώ άλλωστε ιδιαίτερα, ώστε να μην επαναληφθεί κάτι παρόμοιο. Πιστεύω πως πλήττεται η αξιοπιστία του περιοδικού σας.

Με πολλά φιλιά
Θωμάς Ράπτης

1.

Παρακάτω ακολουθεί ένα επίσημο γράμμα. Το διαβάζω προσεκτικά και παρατηρώ τη γλώσσα και το ύφος του.

Τρίπολη, 13/3/03

Αγαπητή μου κυρία Δέσποινα,

Ελπίζω να είστε καλά στο καινούριο σας σχολείο και να είστε χαρούμενη στην Αθήνα, όπως ήσασταν και εδώ, στην Τρίπολη.

Λυπόμαστε πολύ όλα τα παιδιά που φύγατε. Αλλά τι να κάνουμε, αφού έπρεπε, όπως είπατε και εσείς. Εύχομαι τα παιδιά της Πρώτης που έχετε φέτος να είναι ήσυχα και να σας αγαπάνε όπως εμείς. Η νέα μας δασκάλα είναι αρκετά συμπαθητική. Όμως μας φωνάζει λίγο παραπάνω.

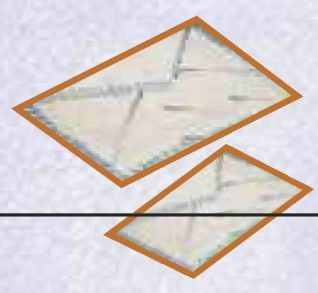
Εύχομαι να έρθετε γρήγορα να μας δείτε, όπως μας υποσχεθήκατε. Ίσως στις γιορτές.

Με σεβασμό

Η μαθήτριά σας, Μαρία

Τώρα απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

-Ποιος γράφει το γράμμα;

-Σε ποιον το γράφει;

-Γιατί το γράφει;

-Ποιο είναι το περιεχόμενο;

-Πότε γράφτηκε;

-Ποια είναι η προσφώνηση;

-Ποιος είναι ο χαιρετισμός;

-Ποιο είναι το κλείσιμο του γράμματος;

-Πώς κρίνεις τη γλώσσα και το ύφος του γράμματος;

2.

Συμπληρώνω τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς-πολλή-πολύ** στις παρακάτω προτάσεις.

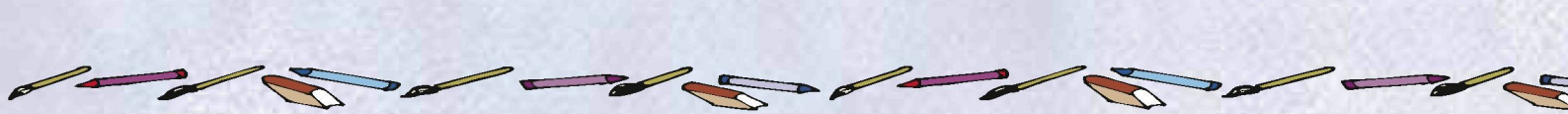
- Ο άνθρωπος πρέπει να κάνει _____ ταξίδια, για να μαθαίνει τα ήθη και τα έθιμα _____ λαών.
- Οι _____ γιορτές είναι ωραίες αλλά και κουραστικές.
- Να καλέσεις _____ παιδιά στη γιορτή σου, για να κάνουμε _____ σκανταλιές.
- Όπου ακούς _____ κεράσια, βάστα μικρό καλάθι.
- Να τρως _____ σαλάτα και _____ τυρί με το φαγητό σου το καλοκαίρι.
- _____ φίλων μου οι γονείς είναι αυστηροί.

3.

Συμπληρώνω το επίρρημα **πολύ** ή το επίθετο **πολλή** στις παρακάτω προτάσεις.

- Αυτό είναι _____ ήσυχο νησί.
- Η _____ βροχή δεν κάνει καλό στις καλλιέργειες.
- Η _____ δυνατή μουσική μπορεί να κάνει _____ ζημιά στα αυτιά.
- Είμαι _____ κουρασμένη για τόση _____ δουλειά.
- Θέλω _____ λίγο φαγητό, αν και έχω _____ όρεξη.

-
4. Στο παρακάτω γράμμα βάζω σε **μπλε** πλαίσιο την προσφώνηση, σε **κόκκινο** πλαίσιο το κλείσιμο και σε **πράσινο** πλαίσιο τον χαιρετισμό.

Θεσσαλονίκη, 7/3/2006

Αγαπημένε μου παππού,

Βρήκα σήμερα λίγο χρόνο ανάμεσα στα μαθήματά μου, να σου γράψω τα νέα μας.

Είμαι πολύ στενοχωρημένος από τότε που έφυγες για το χωριό. Μου άρεσε όταν ζούσες μαζί μας στο σπίτι. Κάναμε τόσα πράγματα μαζί! Πηγαίναμε στο πάρκο, μου έλεγες ιστορίες, με μάθαινες να παίζω χαρτιά!

Εκεί πώς περνάς; Κάνει πολύ κρύο; Να ανάβεις τη σόμπα να μη κρυώνεις. Γιατί δεν έρχεσαι και πάλι μαζί μας; Θα χαρεί και η μαμά πολύ. Σου υπόσχομαι να μη σε κουράζω.

Ήθελα ακόμα να σου πω ότι πήρα βαθμούς. Όλα άριστα. Η μαμά μου είπε ότι θα είσαι περήφανος για μένα.

Τον άλλο μήνα έχω τα γενέθλιά μου. Μη μου στείλεις δώρο. Το καλύτερο δώρο θα ήταν να έρθεις. Θα κάνω μεγάλη γιορτή. Θα έρθουν όλα τα παιδιά της τάξης.

Σε περιμένω οπωσδήποτε. Να φέρεις και τη γιαγιά μου μαζί.

Σε φιλώ

Κώστας

5. Η Μαρία, στη βιασύνη της να στείλει το γράμμα στη θεία της, ανακάτεψε τις παραγράφους. Βοηθάω τη Μαρία να βάλει τις παραγράφους στη σειρά.

Με πολλή αγάπη

Μαρία

Αγαπημένη μου θεία Πόπη,

Αθήνα, 22/4/03

Περιμένω να μου στείλεις αυτά που μου έχεις υποσχεθεί και να πεις στον μπαμπά μου να με φέρει στο χωριό για λίγες μέρες.

Θειούλα μου, σου γράφω γιατί μου έλειψες πολύ. Μου αρέσει τόσο πολύ όταν είμαστε μαζί στο χωριό. Παίζω με τα ζώα, τα ταΐζω με τα χέρια μου, κυνηγάω τον σκύλο.

Πεθύμησα τις τηγανίτες που μου έφτιαχνες και τις βόλτες στο βουνό μέσα στα έλατα και τις βελανιδιές.

Εδώ, ξέρεις, τα ίδια. Η μαμά μου φωνάζει να διαβάζω, εγώ δεν θέλω και με μαλώνει συνέχεια.

Η δασκάλα κάνει συνέχεια παράπονα ότι δεν προσέχω και ότι είμαι αδιάφορη.

Εγώ περιμένω πότε θα έρθω στο χωριό να αρμέξουμε την κατσίκα, να πήξουμε τυρί, να φτιάξουμε τραχανά και χυλοπίτες.

Η Νίνα έχει μαγουλάδες εδώ και μέρες.

Ταλαιπωρείται η καημένη. Εμένα με βολεύει όμως, γιατί η μαμά ασχολείται πολύ μαζί της και με έχει ξεχάσει για λίγο.

Εργασίες για το σπίτι!

1.

Γράφω ένα γράμμα σε κάποιο αγαπημένο πρόσωπο που μένει μακριά και του το στέλνω.

The image shows a large, light blue envelope with a flap at the top and bottom. The front of the envelope is lined with horizontal lines for writing. The top flap has two lines for an address, and the bottom flap has two lines for a return address.

2. Τοποθετώ τις κλητικές προσφωνήσεις της παρένθεσης στις παρακάτω προτάσεις.

(γιατρέ μου, αγαπητή μου, πάτερ, Κώστα, παππού, κύριε διευθυντή)

- _____, πότε θα αρχίσει η λειτουργία;
- Πες μου, _____, ένα παραμύθι!
- _____, πότε θα γίνω καλά;
- Κλείσε, _____, το παράθυρο, κρυώνω.
- _____, δεν έσπασα εγώ το τζάμι.
- Θέλω, _____, να μη τσακωθούμε γι' αυτό.

3. Γράφω από μια πρόταση για τα επίθετα **πολύς, πολλή, πολύ** και το επίρρημα **πολύ**.

4.

Αυτοχρίζομαι /Αυτοανακηρύσσομαι πρόεδρος της τάξης μου και γράφω ένα επίσημο γράμμα στο δημοτικό συμβούλιο, για να τους ευχαριστήσω για τους δύο υπολογιστές που μας χάρισαν.

A large, tilted, light purple rectangular area with horizontal lines, intended for writing a letter. The lines are evenly spaced and run across the width of the area. The area is slightly offset from the center of the page, giving it a 3D effect as if it's a sheet of paper placed on a surface.

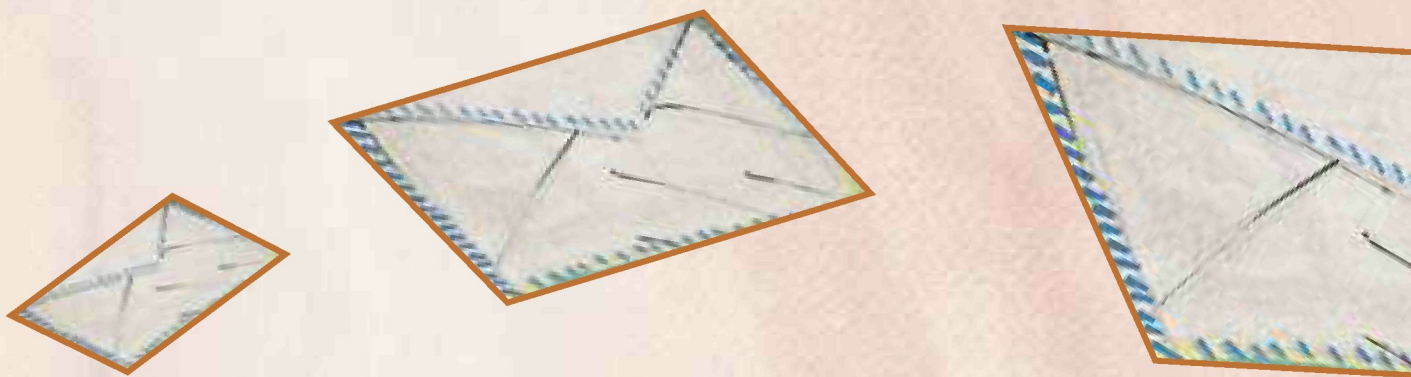
5. Λύνω το σταυρόλεξο.

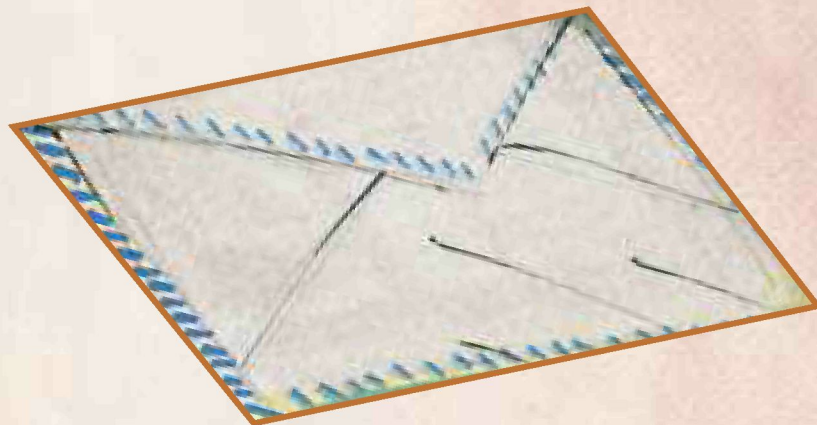
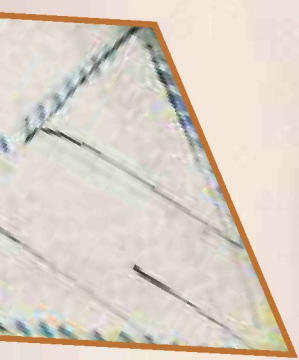
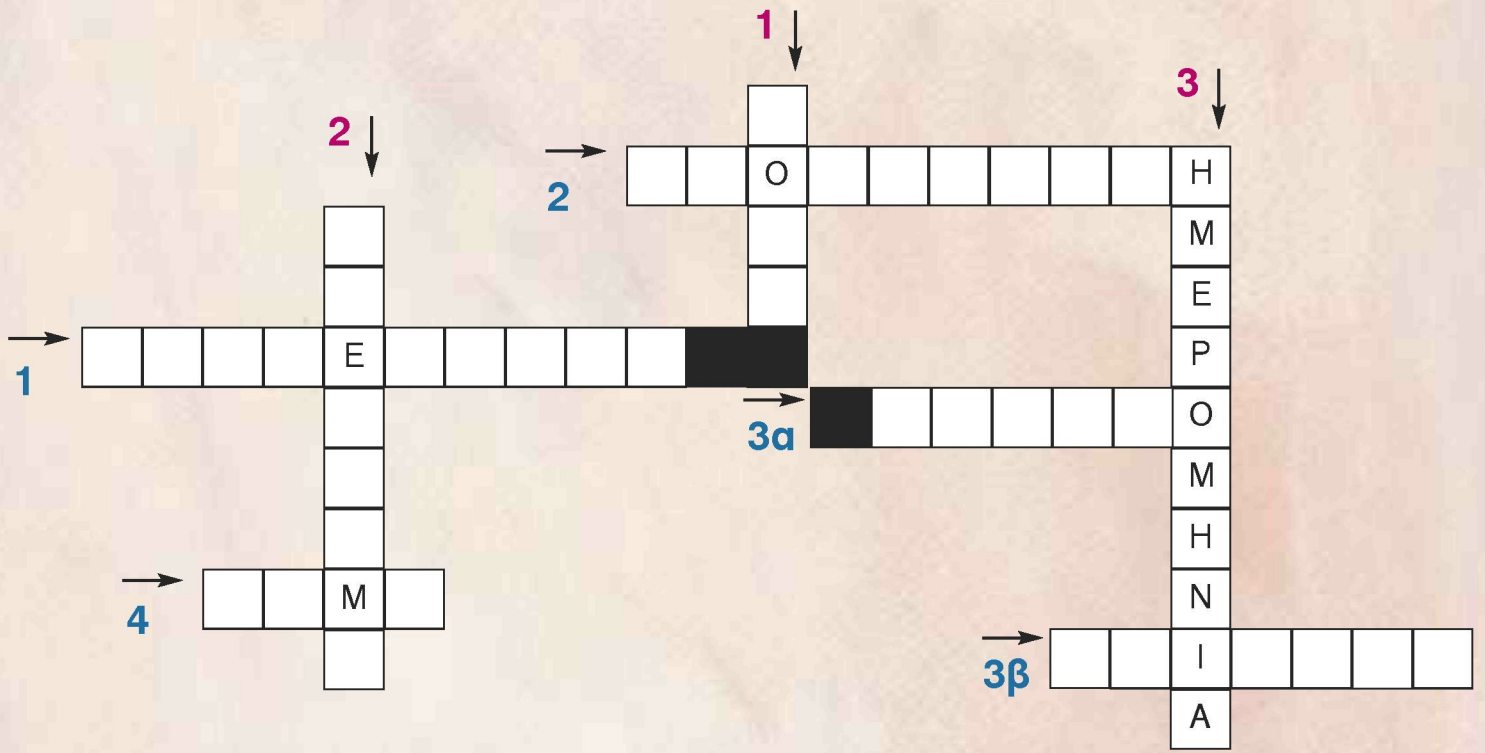
Οριζόντια

1. Με αυτόν τελειώνω το γράμμα.
2. Από αυτή καταλαβαίνουμε σε ποιον απευθύνεται το γράμμα.
3. α) Ένα γράμμα σε φίλο είναι.....
β) Στον δήμαρχο είναι.....
4. Το περιεχόμενο.

Κάθετα

1. Από αυτόν φαίνεται πού γράφτηκε το γράμμα.
2. Το τέλος του γράμματος.
3. Δείχνει πότε γράφτηκε το γράμμα.

 <p>ΕΣΠΑ 2008 Ευρωπαϊκή ανάπτυξη - Ανάπτυξη για όλους</p>	<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>		 <p>Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης</p>
--	--	---	---